

Návrh účasti
delegácie Slovenskej republiky na 108. zasadnutí Generálnej konferencie
Medzinárodnej organizácie práce od 10. júna do 21. júna 2019 v Ženeve

Základné zmluvné a právne východiská účasti delegácie SR na konferencii

Podľa Ústavy Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len ako skratka „MOP“) členské štáty Medzinárodnej organizácie práce musia zabezpečiť, že ich delegácie sú plne tripartitné (tripartitné), a že delegáti sú schopní konať plne nezávisle jeden od druhého.

- Čl. 3 odsek 1 a 2 Ústavy MOP ustanovuje:
 - konferencie sa zúčastňujú **štyria zástupcovia člena – delegáti** členského štátu MOP, z toho dvaja sú vládnymi delegátmi a ďalší dvaja sú delegátmi, ktorí zastupujú tak zamestnávateľov (RÚZ, AZZZ SR, APZ), ako aj pracovníkov – zamestnancov (KOZ SR) každého z členov MOP (členských štátov MOP),
 - každého **delegáta môžu sprevádzať najviac dvaja odborní poradcovia** ku každému bodu programu zasadnutia konferencie.
- Čl. 13 odsek 2 písm. a), čl. 3 odsek 8 a 9 Ústavy MOP:
 - úhrada nákladov – každý z členov (členských štátov MOP) uhrádza cestovné výdavky a výdavky spojené s pobytom svojich delegátov a poradcov alebo zástupcov, ktorí sa zúčastnia na zasadnutiach konferencie; vláda každého člena (členského štátu MOP) oznámi mená delegátov a ich poradcov Medzinárodnému úradu práce (ďalej len ako skratka „MÚP“) - najneskôr pri tejto konferencii do 20. mája 2019; poverovacie listiny delegátov a ich poradcov podliehajú verifikácii konferencie, ktorá dvojtretinovou väčšinou hlasov prítomných delegátov môže odmietnuť prijatie ktoréhokoľvek delegáta alebo poradcu, pri ktorom dospeje k záveru, že nebol vymenovaný v súlade s týmto článkom.
- Čl. 3 odsek 1, 2, 5, čl. 13 odsek 2 písm. a) Ústavy MOP:
 - v prípade nedodržania uvedených ustanovení Ústavy MOP je možnosť podať sťažnosť (sťažnosti) za porušenie ustanovení Ústavy MOP mandátovému výboru konferencie.
- Čl. 3 odsek 5 Ústavy MOP:
 - členovia (členské štáty MOP) vymenujú mimovládnych delegátov a poradcov, ktorých vyberú po súhlase s najreprezentatívnejšími profesijnými organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov združenými v najvyššom tripartitnom orgáne krajiny (v podmienkach SR je to RÚZ, AZZZ SR, APZ a KOZ SR ako riadni členovia Hospodárskej a sociálnej rady SR) príslušnej krajiny (štátu), ak také sú.

Podľa čl. 2 odseku 3 písm. a) Rokovacieho poriadku konferencie okrem delegátov a poradcov sa na konferencii môžu zúčastniť aj ministri (štátni tajomníci), ktorých ministerstvá sa zaoberajú otázkami, o ktorých rokuje konferencia a ktorí nie sú delegátmi alebo poradcami.

Program

108. zasadnutia Generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „konferencia“), ktoré sa uskutočnia v Ženeve od 10. júna do 21. júna 2019

Program konferencie je nasledovný:

Stále body programu konferencie:

- I. Správy predsedu Správnej rady Medzinárodného úradu práce /ďalej len „MÚP“/ a generálneho riaditeľa MÚP;
- II. Program a rozpočet na roky 2020 – 2021 a iné otázky;
- III. Informácie a správy o aplikácii dohovorov a odporúčaní MOP;

Body programu zaradené samotnou konferenciou alebo Správnou radou MÚP:

- IV. Výstupný dokument k stému výročiu založenia MOP;
- V. Násilie a obťažovanie žien a mužov vo svete práce – **normotvorná činnosť**, druhé kolo diskusií v rámci procedúry dvojitej rozpravy, ktorej cieľom je prijatie nového dohovoru MOP na túto tému;
- VI. Tematické diskusie a podujatia týkajúce sa Sveta práce, vrátane storočnicových iniciatív;

K I. bodu programu konferencie

Diskusia o týchto dokumentoch začne v prvom týždni konferencie.

Predseda správnej rady MÚP podá správu konferencii o práci správnej rady MÚP od júna 2018 do mája 2019.

Generálny riaditeľ MÚP v rámci tohto bodu programu predloží správu konferencii. Správa zahŕňa dodatok o situácii pracovníkov na okupovaných arabských územiach.

Členom (členským štátom) MOP budú k dispozícii správy predsedu správnej rady MÚP a generálneho riaditeľa MÚP a budú sa môcť k nim vyjadriť vo všeobecnej rozprave. Časový limit vystúpenia je len 5 minút (článok 14 odsek 6 Rokovacieho poriadku konferencie), aby sa umožnilo vystúpiť čo najväčšiemu počtu rečníkov. Časový limit je potrebné striktné dodržiavať. Pre informáciu účastníkov tento dovolený čas korešponduje približne s tromi písanými stranami s dvojnásobnou medzerou medzi riadkami, ktoré sú čítané v primeranej rýchlosti pre správne simultánne tlmočenie.

Priebeh konferencie sa publikuje v priebežných záznamoch v anglickom jazyku, francúzskom jazyku a v španielskom jazyku. Jednotlivé texty vystúpení k prvému bodu programu konferencie je potrebné predložiť v príslušnej elektronickej forme. Rozprava na plenárnom zasadnutí konferencie, ako aj správy výborov týkajúce sa bodov I. až VII. programu konferencie sú prístupné na Internete (<http://www.ilo.org>).

Zásady, ktorými sa riadi rozprava na plenárnom zasadnutí konferencie:

Nasledujúce zásady sú ustanovené v odsekoch 54 až 58 zo štvrtej správy pracovnej skupiny správnej rady MÚP o programe a štruktúre MOP (1967), forma a prospešné prostredie pre rozpravu k správam na plenárnom zasadnutí konferencie:

- sloboda slova (vyjadrovania) je pilierom MOP, ani vlády, ani zamestnávateľa alebo pracovníci nie sú oslobodení od kritiky v rámci svojich ochranných hraníc;
- sloboda slova zahŕňa slobodu odpovedať – jedno stanovisko môže čeliť námietkam iného stanoviska;
- sociálna spravodlivosť prispieva k trvalému mieru; všetky ľudské bytosti majú právo realizovať svoj materiálny blahobyt a duchovný rozvoj v slobode a dôstojnosti. Šírka týchto základných zásad MOP znemožňuje presne vymedziť rozpravu na Medzinárodnej konferencii práce a MOP sa musí zamerať na ciele, ktoré odvodzuje z týchto zásad, bez ohľadu na politické úvahy;
- napriek tomu, účel a rozsah rozpravy na Medzinárodnej konferencii práce nesmie zasiahnuť do riadnej diskusie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov a Valného zhromaždenia, orgánmi poverenými Chartou so zodpovednosťou za politické rozhodnutia v systéme OSN;
- podporovať hodnoty ľudskej slobody a dôstojnosti uchované v Ústave MOP v obdobiach ostrého politického napätia, konferencia sa musí usilovať k najplnšej možnej pokračujúcej spolupráci pri realizácii cieľov MOP. Každý delegát má povinnosť vziať do úvahy tieto činitele a prezident konferencie zaistiť, že sa zachovávajú.

K II. bodu programu konferencie

Podľa II. bodu programu konferencie, konferencia bude vyzvaná preskúmať a prijať finančný výkaz k 31. decembru 2018 a zvážiť také finančné a správne záležitosti, o ktorých môže rozhodnúť správna rada, aby sa vzali na vedomie. Finančné a rozpočtové záležitosti MOP sa prerokujú vo finančnom výbore vládnych zástupcov podľa Rokovacieho poriadku konferencie a Finančných pravidiel MOP. Na práci tohto výboru sa zúčastní len určený vládny zástupca, pretože členský príspevok do rozpočtu MOP platí štát, a nie sociálni partneri.

Tento bod programu konferencie sa bude prerokúvať vo výbore, ktorý pokrýva II. bod programu zasadnutia konferencie. Určený člen vládnej časti delegácie SR sa zúčastní na práci tohto výboru. Vládny zástupca SR vo finančnom výbore podporí prijatie finančného výkazu MOP.

Výbor prijme správu o činnosti výboru a závery v tejto oblasti a predloží ich na schválenie plenárnemu zasadnutiu konferencie.

K III. bodu programu konferencie

Výbor pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní je vytvorený tak, aby sa každý rok zaoberal týmto bodom programu zasadnutia konferencie. Výbor posudzuje informácie a správy dodané vládami členských štátov MOP podľa článkov 19, 22 a 35 Ústavy MOP spoločne so správou výboru expertov pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní. Vláda Slovenskej republiky prostredníctvom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a v spolupráci s príslušnými ministerstvami a po konzultácii so sociálnymi partnermi na základe

požiadaviek správnej rady MÚP vypracovala za rok 2018, na základe výzvy MÚP, päť správ o aplikácii dohovorov MOP, ktorými je Slovenská republika viazaná, išlo o správy k týmto dohovorom MOP:

- Dohovor MOP o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa č. 87 z roku 1948 (San Francisco, 9. júla 1948, 4. júla 1950, 1. januára 1993, č. 489/1990 Zb., 28. bod oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.);
- Dohovor MOP o použití zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98 z roku 1949 (Ženeva, 1. júla 1949, 18. júla 1951, 1. januára 1993, č. 470/1990 Zb., 33. bod oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.);
- Dohovor MOP o politike zamestnanosti č. 122 z roku 1964 (Ženeva, 9. júla 1964, 15. júla 1966, 1. januára 1993, č. 490/1990 Zb., 41. bod oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.);
- Dohovor MOP o platenom študijnom voľne č. 140 z roku 1974 (Ženeva, 24. júna 1974, 23. septembra 1976, 1. januára 1993, č. 491/1990 Zb., 48. bod oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.);
- Dohovor MOP o poradenstve pri voľbe povolania a o odbornej príprave v rozvoji ľudských zdrojov č. 142 z roku 1975 (Ženeva, 23. júna 1975, 19. júla 1977, 1. januára 1993, č. 141/1980 Zb., 49. bod oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.).

Tento bod programu konferencie sa bude prerokúvať vo výbore, ktorý pokrýva III. bod programu zasadnutia konferencie. Určení členovia delegácie SR sa zúčastnia na práci tohto výboru. Vládny zástupca vo výbore pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní MOP bude presadzovať a obhajovať skutočnosti vyplývajúce z podaných správ, ako aj ďalšie skutočnosti, ktoré sa týkajú SR.

Výbor prijme správu o činnosti výboru a závery v tejto oblasti a predloží ich na schválenie plénarnému zasadnutiu konferencie.

K IV. bodu programu konferencie

Pri príležitosti stého výročia založenia MOP, má organizácie v pláne vytvoriť a prijať výročný dokument, ktorý by odrážal jej doterajšiu históriu a politické smerovanie organizácie v nasledujúcich rokoch. Podkladom k tejto deklarácii majú byť vstupy od jednotlivých tripartitných častí delegácií, spolu s so správou tzv. Globálnej komisie MOP pre budúcnosť práce, ktorá predstavila kľúčový dokument týkajúci sa vízie budúceho rozvoja práce, ktorým by sa organizácia mala v ďalších rokoch svojho pôsobenia riadiť. Bližšie informácie, ako aj samotnú správu je možné nájsť na adrese https://www.ilo.org/global/meetings-and-events/events/WCMS_646457/lang--en/index.htm

Samotná deklarácia by sa mala opierať o deklaráciu z Filadelfie z r. 1944, Deklaráciu MOP z r. 2008 o základných princípoch a právach v práci a Deklaráciu MOP z Oslo z r. 2013. MOP by mala byť vedúcou globálnou silou v zlepšovaní pracovných zručností, mala by mať

priamy kontakt so spoločnosťami a zamestnancami. MOP uvádza, že v súčasnom globálnom trhu práce je zanedbávaný problém neformálneho zamestnávania, v ktorom neplatia základné štandardy pre zamestnávanie. Riešením by mala byť tripartita na národných úrovniach, ako aj v celosvetovom meradle. Storočnicová deklarácia by si za svoj ťažiskový bod mala zvoliť ľudskú bytosť. Deklarácia by mala mať vyššie ambície ako to, čo organizácia doteraz dosiahla. Deklarácia by mala byť časovo neohraničená, s dlhodobou hodnotou. Musí byť použiteľná pre všetky štáty na rôznych stupňoch rozvoja.

Navrhovaná podoba deklarácie bude členským štátom poslaná pred začiatkom samotného podujatia. Vládny zástupca sa bude v rámci práce na príprave deklarácie aktívne zúčastňovať jednotlivých zasadnutí príslušného výboru a podieľať sa na tvorbe koordinovaného stanoviska a postupu v rámci osobitných zasadnutí členských štátov EÚ s cieľom prijatia jednotného postoja EÚ a jej členských štátov k tejto deklarácii.

K V. bodu programu konferencie

Na svojom 107. zasadnutí konferencia preskúmala v rámci prvého kola diskusií problematiku násilia a obťažovania žien a mužov vo svete práce, s cieľom prijatia nového dohovoru alebo odporúčania.

V tejto súvislosti pripravil MÚP novú verziu dokumentov, ktoré obsahovali text navrhovaného dohovoru. Pre potreby prvého kola diskusií v rámci dvojkolovej rozpravy, konferencia preskúmala tieto navrhované znenia a rozhodla, na základe svojej práce v tomto výbore, že nový dokument bude mať podobu právne záväzného dohovoru, ktorý bude následne otvorený na podpis a ratifikáciu.

Druhé kolo diskusií k tomuto dohovoru sa uskutoční počas 108. zasadnutia konferencie, pričom táto bude predstavovať mimoriadne významné jubileum MOP – výročie stého založenia organizácie. Prijatie tohto dohovoru počas konania storočnicového zasadnutia bude predstavovať slávnostný prvý krok k novému smerovaniu organizácie do ďalších rokov. Bližšie informácie k pripravovanému dohovoru budú postupne zverejnené na stránke <https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/108/lang--en/index.htm>

Zástupca vládnej časti delegácie sa bude aktívne zapájať do formovania konečného znenia navrhovaných zmien tohto dokumentu a taktiež bude presadzovať prijatie záverov, ktoré vyplynú z práce tohto výboru.

K VI. bodu programu konferencie

Bližšie informácie o tematických podujatiach týkajúcich sa stého výročia založenia organizácie budú zverejnené priebežne s blížiacim sa dátum konania podujatia na oficiálnej internetovej stránke MOP.

Ďalšie výbory konferencie:

Mandátový výbor konferencie pozostáva z jedného vládneho delegáta, z jedného delegáta za zamestnávateľov a jedného delegáta za pracovníkov, ktorých menuje konferencia. Mandátový výbor sa schádza na uzavretých zasadnutiach a jeho zodpovednosť zahŕňa:

- preskúmavanie akreditačných listín, ako aj akékoľvek námietky týkajúce sa akreditačných listín delegátov a ich poradcov a tiež aj neuloženie akreditačných listín delegáta za zamestnávateľov a delegáta za pracovníkov (článok 5 odsek 2 a článok 26 Rokovacieho poriadku konferencie),
- posudzovanie sťažností k nedodržiavaniu článku 13 odseku 2 písm. a) Ústavy Medzinárodnej organizácie práce (platba výdavkov trojstrannej delegácie) (článok 26 Rokovacieho poriadku konferencie),
- monitorovanie každej situácie pokiaľ ide o porušovanie ustanovení článku 3 alebo článku 13 odseku 2 písm. a), o ktorom konferencia požadovala správu (článok 26 Rokovacieho programu konferencie),
- určovanie požadovanej uznášaniaschopnosti pre platnosť hlasovaní vykonaných konferenciou (článok 20 odsek 1 Rokovacieho poriadku konferencie).

Výberový výbor konferencie je zložený z 28 členov vymenovaných vládnu skupinou, zo 14 členov vymenovaných skupinou za zamestnávateľov a zo 14 členov vymenovaných skupinou za pracovníkov (zamestnancov). Jeho zodpovednosť zahŕňa zariadovanie programu konferencie, určovanie času a programu plenárnych zasadnutí konferencie a konanie v mene svojich každých iných rutinných otázok. Od roku 1996 reformami konferencie väčšina týchto úloh bola zverená predstaviteľom výboru, a preto s výnimkou, ak výberový výbor konferencie je vyzvaný posúdiť špecifické otázky, bežne zasadne len raz na začiatku konferencie.